

Stockholms kommun

registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Gullingskolan

anne-charlotte.borgbrant@stockholm.se

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av Gullingskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Gullingskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gullingskolan besöktes av Skolinspektionen den 9-10 april 2013.

Fakta om skolan

Gullingskolan ligger i kommundelen Spånga-Tensta i Stockholms kommun. Genom en sammanslagning med Bussenhusskolan höstterminen 2012 utökades skolan med ca 45 personal, ett hundratal elever och grundsärskolans verksamhet. Verksamheten i Gullingskolan omfattar efter sammanslagningen förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 och grundsärskola årskurserna 1-6. I skolan finns också två grupper för nyanlända elever, en för årskurserna 1-3 och en för årskurserna 4-6. Det finns även två särskilda undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd. Vid tillsynstillfället har Gullingskolan ca 320 elever. Av dessa går 47 i förskoleklass och 15 i grundskola varav 7 med inriktning träningskola. 159 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet och 43 elever deltar i skolans fritidsklubb.

Rektorn och två biträdande rektorer utgör ledningsgruppen tillsammans med arbetslagsledarna, två samordnare för fritidshemmet och skolesekreteraren. En av de två biträdande rektorerna har ansvar för förskoleklassen och årskurserna 1-3. Den andra biträdande rektorn ansvarar för årskurserna 4-6. Rektorn har huvudansvaret för samtliga verksamheter inklusive grundsärskolan. Det finns fem arbetslag i skolan, två för förskoleklass och årskurserna 1-3 och två för årskurserna 4-6. Grundsärskolans personal utgör ytterligare ett arbetslag.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverket statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde 41 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. För kommunen var motsvarande siffra 77 procent och för riket 72 procent. I de olika delproven i ämnet matematik låg dock andelen elever som nådde kravnivån högre, från 60 procent som lägst till 87 procent som högst. Av skolans egen redovisning av kunskapsresultat för samma år framgår att 60 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i ämnet matematik i årskurs 3.

För det nationella ämnesprovet i svenska som andraspråk visar Skolverkets statistik att 36 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov. För kommunen var motsvarande siffra 57 procent och för riket 50 pro-

cent. Av skolans egen redovisning av kunskapsresultat för samma år framgår att 43 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk i årskurs 3.

Årskurs 6

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för år 2012 att 68 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik. För kommunen var motsvarande siffra 83 procent och för riket 79 procent. I skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten höstterminen 2012 framgår att 56 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i ämnet matematik.

På ämnesprovet i engelska nådde 74 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Motsvarande siffra för kommunen var 91 procent och för riket 87 procent. I skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten för höstterminen 2012 framgår att 48 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i ämnet engelska.

Vidare framgår av Skolverkets statistik att 51 procent av eleverna nådde kravnivåerna på det nationella ämnesprovet i svenska som andraspråk, att jämföra med kommunens 63 procent och rikets 54 procent. I skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten för höstterminen 2012 framgår att 60 procent av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk.

Det framgår av skolans egen resultatredovisning för höstterminen 2012 att beroende på ämne mellan 39 procent (fysik) och 95 procent (modersmål) av eleverna bedömdes nå kunskapskraven i årskurs 6.

I grundsärskolan bedömer skolan att eleverna i årskurs 6, med något undantag, når målen i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Gullingskolan har visat att skolan behöver vidta åtgärder för att samtliga elever ska ges möjligheter att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Av Skolverkets statistik framgår att Gullingskolan kunskapsresultat de senaste fem åren varit låga i relation till riket som helhet. För år 2012 visar statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 att cirka 40 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik, svenska och svenska som andraspråk. Resultatet på de nationella ämnesproven var bättre för eleverna i årskurs 6 men samtliga resultat för årskurs 6 var dock lägre jämfört med rikets siffror.

Vad gäller verksamheten i fritidshemmet bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Rektorn uppger i intervjuer att det senaste läsåret på flera sätt har varit arbetssamt eftersom skolan slogs samman med Bussenhusskolan inför höstterminen 2012. Skolorna hade, enligt rektorn, olika organisation och ledningsstruktur varför mycket energi gick åt till denna sammanslagning men också på grund av flytt av material, ombyggnad av lokaler, utökning av många elever och en stor personalgrupp. Man blandade medvetet både personal och elever från de båda skolorna i nya arbetslagskonstellationer och klasser. Innevarande läsår har således varit lite av ett "mellanår" där man prövar om den nya organisationen fungerar. Inför kommande läsår kommer man, enligt skolledningen, att vidta åtgärder där man ser att förändringar behöver göras.

Skolinspektionen bedömer att verksamhetens kvalitetsarbete behöver förbättras. Rektorn uttrycker i intervju att skolans viktigaste utvecklingsområde är att höja elevernas kunskapsresultat. De samlade kunskapsresultaten i årskurserna 3 och 6 i de ämnen där kunskapskrav finns har dock inte på ett strukturerat sätt sammanställts och analyserats av skolledning och personal. I skolans kvalitetsredovisning presenteras endast elevernas resultat på de nationella ämnesproven och analysen av dessa är ytlig. Skolledningen har satt in många åtgärder för att höja elevresultaten såsom utökning av engelskundervisningen i årskurs 1, inköp av läsplattor för elevbruk och utbildning av skolans arbetslagsledare för att via dessa stärka det pedagogiska utvecklingsarbetet. Dessa åtgärder har ännu inte gett utslag i form av förbättrade elevresultat. Som ytterligare åtgärd har skolledningen under vårterminen 2013 initierat resultatdialoger med lärarna om alla klasser och undervisningsgrupper i skolan.

Utredningen visar att skolan behöver intensifiera arbetet med att tillförsäkra alla elever studiero. I tillsynen framkommer att det finns klasser där man har eller har haft problem med detta. Skolinspektionen bedömer dock att skolan har ett tydligt och strukturerat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar av elever.

Av intervjuer med elever framkommer att de upplever att lärarna har tillit till deras förmåga och att undervisningen i många fall fångar deras intresse. Trots detta gör Skolinspektionen bedömningen att undervisningen i vissa delar behöver utvecklas. Eleverna behöver ges större möjligheter till inflytande över sitt eget lärande. Detta arbete varierar mellan lärare, några ger eleverna möjligheter att delta aktivt i arbetet, andra inte i tillräckligt hög grad. Det står också klart att skolan inte har en tydlig plan för hur elevernas inflytande ska öka i takt med deras ålder och mognad. Även ämnessamverkan bedöms kunna utvecklas så att eleverna ges större möjligheter att uppfatta kunskapsområden som en helhet.

Utredningen visar också att skolan behöver intensifiera sitt arbete inom området särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen är ett viktigt redskap i detta arbete som

skolan behöver utveckla. Vidare framgår det att inte alla elever som har behov av studiehandledning på modersmålet ges det.

Eleverna i grundsärskolan behöver också i större utsträckning ges möjlighet till en flexibel skolgång. Skolan behöver därför utveckla arbetet med att kartlägga elevernas kunskapsprofiler. Detta för att göra en bedömning av om det finns elever som kan läsa en kombination av ämnen och ämnesområden eller ämnen enligt grundskolans kursplaner utifrån sina individuella förutsättningar.

Flertalet av de brister som framgår av detta beslut har identifierats och dokumenterats i skolans utvecklingsplan för läsåret 2012/2013.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att rektorn fattar beslut om undervisning i svenska som andraspråk.
- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna ges möjlighet till överblick och sammanhang och att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Besluta om hur utbildningen i grundsärskolan ska läggas upp utifrån den enskilde elevens förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Motivering

Svenska som andraspråk

Enligt skolförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas, om det behövs. Det är rektorn som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

Enligt rektorn och lärarna är det undervisande lärare som beslutar om en elev ska läsa enligt kursplanen i ämnet svenska som andraspråk eller ämnet

svenska, och det framgår också att skälen till vilket ämne eleverna ska få undervisning i varierar mellan lärare. En allmän uppfattning hos vissa lärare tycks vara att om eleven har ett annat modersmål än svenska så ska eleven per automatik läsa ämnet svenska som andraspråk. Vissa lärare anser att det är svårt att göra denna bedömning medan andra tycker att det är lätt och det är oklart om alla elever verkligen kartlagts för att avgöra vilket ämne de ska läsa. Rektorn anger dock i intervju att hon tror att de bedömningar som gjorts av lärarna är korrekta. Skolan har identifierat detta som ett utvecklingsområde som finns med i skolans utvecklingsplan för innevarande läsår. Skolinspektionen vill understryka vikten av att skolan skaffar sig tydliga rutiner för att försäkra sig om att eleverna läser enligt den kursplan som bäst tillgodoser deras möjlighet att utveckla sin språkliga förmåga och att dessa beslut fattas på likvärdiga grunder av samtliga lärare.

Ämnessamverkan

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. Läroplanen anger också att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Av intervjuer med lärare och elever i grundskolan framgår att undervisningen i liten utsträckning samordnas i olika ämnesområden. Några lärare ger exempel på hur de samverkat för att samordna undervisningen, men uppger samtidigt att arbetssättet inte är regelbundet utan sker på enskilda lärares initiativ i mån av tid. Intervjuade elever kan inte ge några exempel på ämnesövergripande undervisning. Rektorn uppger i samband med faktagranskningen av beslutet att ämnessamverkan alltid diskuteras inför temaveckor men att ämnessamverkan kan utvecklas ytterligare och bli mer heltäckande i skolan.

Upplägg av utbildningen i grundsärskolan

Av skollagen framgår att rektorn får besluta att en grundsärskoleelev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det.

I Gullingskolan går ett femtontal elever som tagits emot i grundsärskolan. Samtliga elever läser antingen ämnen eller ämnesområden. Ingen elev läser något ämne inom ramen för grundskolans kursplaner. Både skolledning och undervisande lärare är medvetna om att de behöver utveckla arbetet med att kartlägga elevernas kunskapsprofiler. Detta för att göra en bedömning av om det finns elever som kan läsa en kombination av ämnen och ämnesområden eller ämnen enligt grundskolans kursplaner utifrån sina individuella förutsättningar.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur skolan arbetar inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 11 §, 11 kap. 8 § skollagen, 5 kap. 14 § skolförordningen, Lgr11, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att utformningen av inflytandet har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Se till att eleverna i grundskolan ges ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och utbildningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

I samtal och intervjuer med elever framkommer att de tycker att det varierar mellan olika lärare hur mycket inflytande de ges. Detta bekräftas delvis i Skolinspektionens enkät där 29 procent av eleverna i årskurs 5 svarar att det stämmer ganska dåligt att *"på lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter"*. Flera elever ger i intervjuer endast momentet elevens val som exempel på när de får vara med och ha inflytande över arbetsätt eller arbetsformer. Några lärare uttrycker att de efterfrågar elevernas synpunkter och ger dem möjligheter att vara delaktiga i planeringen och utformandet av undervisningen. Men de medger att man i skolan inte har fört några gemensamma diskussioner kring hur man ska se på elevernas inflytande i olika

årskurser, och hur inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Skolledningen anger i intervju att detta är ett utvecklingsområde för skolan vilket också bekräftas av skolans utvecklingsplan för innevarande läsår där det framgår att elevernas inflytande behöver ökas.

Utredningen visar sammanfattningsvis att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att rektorn och lärare vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.
- Se till att beslut om disciplinära åtgärder dokumenteras.
- Upprätta en plan mot kränkande behandling för skolan och fritidshemmet där åtgärderna som anges är anpassade efter varje verksamhets specifika behov och förutsättningar. Planen ska även innehålla en redovisning av föregående års åtgärder.

Motivering

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer med både lärare och elever framkommer att flertalet av dem tycker att vissa av skolans ordningsregler inte följs i tillräckligt hög utsträckning. Flera elever och några lärare menar också att skolpersonalen inte har ett gemensamt förhållningssätt vad gäller exempelvis ordningsregler. Av skolans utvecklingsplan framgår att personalen har olika tolkningar av reglerna och enligt skolledningen har detta diskuterats på skolnivå.

Flera lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att det finns klasser där man har eller har haft problem med att tillförsäkra eleverna studiero. Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 bekräftar att studieron inte är tillfredställande eftersom 26 procent av eleverna tycker att det stämmer ganska

dåligt att de har studiero på lektionerna. 57 procent av eleverna i årskurs 5 anser även att det stämmer helt och hållet eller ganska bra att "*på lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet*". Enligt skolledningen har det funnits problem i vissa klasser men åtgärder har vidtagits och rektorn menar att det vid tillsynsbesöket råder god studiero i klassrummen. Däremot kan det på rasterna bli stökigt och uppstå konflikter vilket bekräftas av fritidshemspersonal, lärare och elever samt av Skolinspektionens observationer. Skolinspektionen bedömer att skolan har ett tydligt och strukturerat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar av elever. Rektorn uppger vid faktagranskning av beslutet att skolan satsar mycket på rastvakter, rastverksamhet och man delar även upp rasterna för olika årskurser för att det ska vara lugnt.

Disciplinära åtgärder

Av skollagen framgår att rektorn eller en lärare får fatta beslut om disciplinära åtgärder. En sådan åtgärd ska dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Det framkommer i tillsynen att det förekommer att lärare vidtar disciplinära åtgärder, till exempel utvisning ur klassrummet. Dessa utvisningar dokumenteras inte. Dagen efter tillsynsbesöket uppger rektorn dock att hon tagit upp detta dokumentationskrav på skolans arbetsplatsmöten. Rektorn anger vidare att hon kommer att arbeta fram ett dokument för skriftlig dokumentation som hädanefter alltid ska rapporteras till rektor.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Gullingskolans plan mot kränkande behandling som gäller för skolans samtliga verksamheter. Planen återspeglar dock inte samtliga verksamheter och vilka specifika behov dessa verksamheter har. I planen framgår inte heller resultatet av föregående års åtgärder.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete inom området trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 6 och 24 §§, skollagen, Lgr 11, 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Se till att rektor fattar beslut om anpassad studiegång för en elev när det finns avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för undervisningen.
- Se till att elever i förskoleklass inte placeras i särskild undervisningsgrupp.
- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering*Studiehandledning på modersmålet*

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I Gullingskolan ges, enligt rektorn, undervisning i 26 olika språk. Av intervju med lärare och representanter för elevhälsan framkommer dock att behovet av studiehandledning på modersmålet bedöms vara större än det som skolan erbjuder. I språken rumänska, lettiska och azeriska uppges att det inte finns någon person att tillgå som kan ge aktuella elever studiehandledning på modersmålet. Flera intervjuade lärare uppger att det finns elever i behov av studiehandledning i de ordinarie klasserna men också att studiehandledning inte alltid ges när elever från förberedelseklasserna påbörjar utbildning i ordinarie klass vilket ofta behövs. Rektorn är medveten om att det i vissa språk saknas personer som kan ge studiehandledning på modersmålet och uppger även att det är svårt att få studiehandledning för kortare perioder från Språkcentrum varifrån studiehandledning på modersmålet beställs.

Anpassad studiegång

Av skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får rektorn fatta ett beslut om anpassad studiegång som innebär en avvikelse från de äm-

nen som utbildningen omfattar. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Vid tillsynen framkommer att enstaka elever i en av skolans så kallade förberedelsegrupper för nyanlända elever, utan rektors vetskap, inte fått undervisning i ämnena slöjd, teknik och engelska. Beslut om anpassad studiegång har för dessa elever inte fattats. Rektorn anger att skolan omgående kommer att åtgärda denna brist.

Placering i särskild undervisningsgrupp

Av skollagen framgår att elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan får ges särskilt stöd i form av placering i särskild undervisningsgrupp. Förskoleklassen är en egen skolform där placering i särskild undervisningsgrupp inte är möjlig och således inte kan användas som åtgärd. Elever i förskoleklassen ska gå i ordinarie förskoleklass. Det särskilda stödet ska integreras i undervisningen som ska anpassas till varje elevs behov.

I tillsynen framkommer att Gullingskolan har enstaka elever i förskoleklassen placerade i särskild undervisningsgrupp.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från grundskolan som utarbetats under höstterminen 2012. Dessa åtgärdsprogram är av varierande kvalitet och skrivna i olika mallar. I åtgärdsprogrammen beskrivs bland annat syftet och planerade åtgärder utifrån elevens behov. Åtgärderna är dock ofta av generell karaktär och inte alltid utvärderingsbara, som till exempel "vuxenstöd". I vissa av åtgärdsprogrammen framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9, 12 §§ skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att betygskatalogen signeras av den som beslutar om ett betyg.
- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna beskriver elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen eleven får undervisning i.
- Se till att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Signering av betygskataloger

Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog. Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) framgår att den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionen har granskat Gullingskolans betygskatalog och konstaterat att inte alla betygsättande lärare har signerat betygskatalogen för årskurs 6.

Individuella utvecklingsplaner

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att den framåsyftande delen i den individuella utvecklingsplanen bör utformas så att den tydliggör vilket ansvar skolan, eleven och vårdnadshavaren har för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen från läsåret 2012/2013 för både grundskola och grundsärskola.

I vissa planer saknas omdömen i samtliga ämnen eleven fått undervisning i. I vissa planer och ämnen är skolans insatser för att elevernas kunskaper ska utvecklas mycket allmänt hållna och ibland innehåller de citat från kursplanerna där det är omöjligt att se en koppling till den enskilde elevens behov som exempelvis: "Vi konkretiserar det centrala innehållet i kursplanen för historia" eller "faktastudier". Ibland läggs ansvaret i alltför hög grad på eleverna som exempelvis "läs faktalitteratur" eller "arbeta med ordkunskap". För vissa ämnen saknas helt uppgift om hur skolan ska arbeta för att elevens kunskaper ska utvecklas eller hur elevens utveckling i övrigt ska gynnas. Några elever bekräftar i intervjuer att de inte vet vad de behöver utveckla eller hur deras kunskaper bedöms i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen. Rektorn är medveten om dessa brister och uppger i intervjun att skolan arbetar med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna via pedagogiska konferenser under våren 2013.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 §, 11 kap. 16 § skollagen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentat-

ion som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervju med skolledning och lärare framkommer att skolans resultat i viss utsträckning har diskuterats och analyserats i arbetslagen. De samlade kunskapsresultaten i årskurserna 3 och 6 i de ämnen där kunskapskrav finns har dock inte på ett strukturerat sätt sammanställts och analyserats av skolledning och personal. I skolans kvalitetsredovisning presenteras endast elevernas resultat på de nationella ämnesproven och analysen av dessa är ytlig. Skolledningen är medveten om att man behöver bli bättre på att analysera elevernas resultat på exempelvis ämnes-, grupp- och lärarnivå och framhåller i intervjun de resultatdialoger som nyligen införts som ett sätt att på ett mer systematiskt sätt följa upp samtliga elevers kunskapsutveckling på olika nivåer.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-5, 7 §§ skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämja med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de *i huvudsak* bedriver.

I Gullingskolan finns lärare som är tillsvidareanställda före den 1 juli 2011 och som saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Dessa lärare undervisar i ämnena musik och slöjd.

Utredningen visar att det finns brister inom området personalkompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13, 18-19 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Lotta Hedén
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet redovisas i ett sammanfattande beslut. Fritidshem inspekteras i anslutning till tillsynen av den grundskola det tillhör. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Inspektion).